

Bild | *Tre små slitvargar* | Bo Lambert är fotograf, pensionerad professor i miljömedicin och har besökt Afghanistan flera gånger.

10 mars 2008

Barnen traskar längs samma väg som otaliga resande färdats på i århundraden. En väg utan återvändo för somliga, en hemkomstens väg för några, inte minst de senaste åren då miljontals flyktingar vänt hem från en eländig exil till en lika usel tillvaro i den svällande storstaden Kabul, där alla måste hjälpa till med familjens försörjning, även barnen. Dessa tre är som synes inget undantag. De är papp- och skräpsamlare, och deras dagsverken är långa och tunga.

Vad har de i sinnet? Deras sätt att gå tyder inte på undergivenhet. De är inga offer, inga Dickensfigurer. Pojkarna bär stora lass, men inte tyngre än att de kan gå med spänst. Den främre av dem ser lite fundersam ut – han lyssnar bara förstrött till deras pladder där bak. Flickan skrattar. Pojken bredvid henne ser lite knipslug ut, det är nog han som fått henne att dra på munnen. Flickans hårlockar faller fram ur sjalen som hon nogsamt virat om hals och huvud för att vara säker på att inte reta upp någon man, som annars skulle kunna utnyttja sin rätt att huta åt henne. Hon bär bara en liten plastpåse. Kanske har hon mest sprungit runt och skojat, och inte hittat något säljbart, kanske har pojkarna erbjudit sig att lätta hennes börda. Det är något drömskt, dansant över den lilla flokken. Vad har de i säckarna? Förmodligen är det mest tomma plast- och plåtburkar. De hjälper till att

hålla rent, och de får några afghani av skrothandlaren för skräpet de samlat. De tjänar ihop till sin egen matportion. Det är vackert så i en stad där säkert hälften av barnen lider av undernäring, hudsjukdomar och tarmbesvär. Men de betalar ett högt pris för sitt slit. Om de inte går i skolan kommer de att få svårt att hävda sig på arbetsmarknaden i ett framtida fredligt Afghanistan. I en globaliserad värld är detta inte bara deras, utan allas vårt problem. Kunskapsbrist går i arv, och kunskapsbristen gör dem till lättköpta rekryter för talibaner och andra extrema rörelser.

Det är fortfarande kallt, och barnen är ordentligt påpälsade. Men en av grabbarna har ingen jacka. Kanske tyckte han inte att det behövdes, det är ju vår, och bara solen tittar fram så blir det varmt. På andra sidan diket är de små åkerrutorna förberedda för vårsådd. Om några månader kommer grönsakerna att prunka i dammet nära den hårt trafikerade vägen mellan miljonstäderna Peshawar och Kabul, där långtradarna går i skytteltrafik. Den långa svarta sjalen som hänger som en gardin över det höga staketet bakom stenmuren är nog ett skydd mot insyn. Det ligger flera ministerier och förläggningar längs vägen. Men den kan ju också vara något annat, kanske ett vindstulet sorgflor.

Bild & text | Bo Lambert